

Az Újság

MAGYAR KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

Felelős szerkesztő és kiadó: Gaál Sándor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Toldi Miklós-tér 15. Telefon 60. Előfizetés egy hónapra helyben 1.80 Pengő, vidékre 2.— Pengő

Kelet-Ázsia amerikaellenes fellépésről tárgyal Ma reggel a lemondott sah fővárosába a németek föl kutatására bevonultak az angolok **Megindult a dnyeperentuli előtörés**

Japán magatartásáról már nem érkezik többé ellentétes hír. Ehelyett a japán érdekkörbe tartozó keletázsiai államoknak közös tárgyalásáról közölnek ma jelentéseket a hírügynökségek. Eszerint a nankingi kínai nemzeti kormány, Madzsuria és Japán megbízottjai együttes amerikaellenes fellépésről folytatnak megbeszéléseket. Azt is közlik még Tokióból, hogy ezek az államok közös tervet dolgoztak ki az idegen tőke ellenőrzéséről és a munkaterv megvalósításáról. Egy japán ellentengernagy, Matsunaga pedig már arról nyilatkozik, hogy Amerikának a 150 hadihajója nem elegendő ahhoz, hogy bekerítse a japán szigetet.

Ma el kell hagyniok Teheránt a tengelyköveteknek

Ma szerdán el kell hagyniok a Perzsa fővárost a tengelyköveteknek, ahova egy ma reggeli hír szerint az angol és orosz csapatoknak meg kellett érkezniük. — Nem ezért vonulunk be Perzsia fővárosába — mondják az angolok, — hogy eltávolítsuk helyéről a

már tegnap lemondott Sahot, hanem célunk a Teheranban bujkáló németek felkutatása. A Sah tegnapi lemondásáról ellentétes hírek érkeznek. A Sah állítólag fia javára mondott le, de egy hír szerint a Sah utódja is lemondott már.

A bolgár követséget is bezáráják Teheránban

A ma Perzsiából távozó magyar követség utasítást kapott, hogy a hazajövetelükben megakadályozott perzsiai magyarok védelmére forduljon a teheráni svéd követség. Híre jött annak is, hogy ott bezáráják a bolgár követségeket is és úgy hiszik, hogy nem

adnak engedélyt működésre a most Teherán felé utban levő új francia követnek sem. Róma szerint a benyomuló angol és orosz csapatok ellen a perzsa lázadók tovább folytatják a küzdelmet. Jeruzsálemi hír szerint a perzsa Sah még tegnap autón elhagyta Teheránt

Budapestre jön a bolgár miniszterelnök

Egy francia hírügynökség jelenti Szófiából, hogy Filov, bolgár miniszterelnök rövidesen Budapestre jön. A lapok egyébként közlik, hogy Bulgária eljuttatta válaszáat Moszkvába arra az orosz jegyzékre, mely Bulgáriát oroszországelleni készülődéssel vádolta meg. Berlin szerint a válaszigyzék megállapítja, hogy nem Bulgária készülődött Oroszország ellen, hanem a szov-

jet tanusított Bulgáriával szemben kihívó magatartást. Az ország fölött többször orosz repülők jártak s orosz ejtőernyősök is leszálltak bolgár területen. Róma azt állapítja meg, hogy e válasz miatt Moszkva elégedetlen lehet, mert nyílt megvallása ez annak, hogy Bulgária nem hajlandó még a szláv rokonság nevében sem az orosz imperializmus érdekeit szolgálni.

Kínával nem törődik az angolszász világ

Csangkaj-Sek kérése ellenére a kommunista Kína nem vehet részt a moszkvai konferencián, melynek a napokban kell összehívni. A jelentések Kínával kapcsolatban azt mondják, hogy az angol-szász világ nem törődik többé velük. Akad ujság, amely megállapításhoz hozzáfűzi, hogy mindezt a látszatot azért keltik, hogy Japánt áltassák. Harriman amerikai megbízott egyébként Londonba érkezett s most indul onnan Moszk-

vába Bervebroock angol megbízottal. Ugy az amerikai, mint a londoni orosz követ is haza megy a konferenciára, melyről a török ujságok azt írják, bármit is határozzon, annak gyakorlatilag nem lesz eredménye, mert a támadó erejétől már megfosztott orosz hadsereghez már nem érkezik elegendő hadianyagsegítség arra sem, hogy a döntést a tavaszra odázzák el.

A Dnyeperen áttörtek a németek

A Dnyeper alsó folyásán több ponton az oroszok heves ellentámadása ellenére a németek több hidat építettek s már meg is kezdték az itt fekvő orosz ipari városok ellen a föl vonulást. — Az Illmen tó körül 3 orosz hadosztályt semmisítették meg a

német támadások. Hasonló sorsra jutott még 6 orosz hadosztály s így Szentpétervár elesett attól a felmentő segítségtől, amit ezek a csapatok ígértek Szentpétervár körül különben már 91 kiserődöt semmisítették meg a németek.

Bombazáporban dolgoztatják a pétervári munkásokat

Pétervár ostroma állandóan tart. Londoni híradás szerint a munkásságot a német gépek állandóvá vált bombazáporában is dolgoztatják. — A Finn-öböl előtt — stockholmi jelentés szerint, — a németek az oroszok által megszállva tartott három sziget közül egyet meglepetésszerűen elfoglaltak. A német hajóhad a Finn-öbölbe szorult orosz hajókat támadja. Szorongatják ezeket a német stukák és a parti ütegek is. — Az orosz fronton egyébként tegnapelőtt 91, tegnap 65 orosz repülőgépet semmisítették meg.

Német megbízott érkezett Helsinkibe

Ankara közli, hogy Roosevelt mindent elkövet a finnek kikapcsolására. Innen van az, hogy a finn-orosz különbéke hírei még most is kísértének s viszont ezzel szemben a finnek maguk harctéri előnyomulásokat jelentgetnek. Ez bizonyítéka annak, hogy a finnek nem hajlandók tárgyalni. Tegnap — jelenti Berlin — egyetlen orosz gép sem látogatott finn terület fölé. Francia forrás azt közli, hogy Paul Schmidt, a német külügyminisztérium titkára hétfőn Helsinkibe érkezett.

Roosevelt csütörtökön pénzt kér a kongresszustól

Anélkül, hogy a washingtoni kongresszus határozott volna a semlegességi törvény felfüggesztése felől, Roosevelt utasítást adott az amerikai kereskedelmi hajóknak Angliába való hadianyagszállításra. Ezeket a hajókat az Angliáig vezető út háromnegyed részén az amerikai hadiflotta védi. Knox tengerészeti miniszter kijelentése szerint ugyanis az amerikai hajók Izlandig minden tengely hajóra egyszerűen rálőnek. New-yorki megállapítás szerint az incidens minden pillanatban bekövetkezhet. Lapjelentések szerint erre Rooseveltnek csütörtökig szüksége is lenne, mert ezen a napon újabb 6 milliárd dollárt akar kérni a kongresszustól hadianyagok gyártására. Addig szükséges neki kimutatni, hogy immár Amerika visszavonhatatlanul hadban áll. — Itt említjük meg, hogy római jelentés szerint egy portugál kikötőben már hosszabb idő vesztelő amerikai hajót, az Ingamot azonnali hatállyal hazarendelték.

A fekete város

Zöldelő vetések, klégett romvárosok és élettelen géptömegek között vezet az ut Esztországon át

Még nem is olyan régen megdöbbentő tragédiának számított volna. S ma már? Ma már: egy halott, tíz halott, száz halott, ezer halott?... Az északi kis testvérnép gyönyörű kis vörös, kék, sárga, zöld faházikóinak romjai között kiapadtak a könnyek, elhalt az érzés és a kis észti városka lakói lélektelenül, érzéktelenül járnak a fekete romvárosba az elnémult, elkékült arcu halottak között. Mert halottak itt, halottak ott, halottak mindenütt: Esztországon ma minden kicsi faháznak meg van a maga siratni valója!... A földig rombolt fekete város és az elkékült halottak messzeláthatóan hirdetik, hogy az északi testvérnépnek ezt a kis országát másfél estendeig tartotta uralma alatt a Szovjet...

Az ut a halottak országában az életen keresztül vezet. Zöldelő végteleen sikágon mindenütt ezüstös folyók szakítják meg az élő, lélegző természetet. Élet mindenütt és munka. A német munka a német életért. Lent alattunk magasnövésű poros földmivések és szélescsipőjű pomerán asszonyok hajlonganak a zöldelő vetésben, S aztán jön Tilsit, egy vastag, szélesebb ezüst szalag: a Memel és rögtön utána Litvánia.

Litvánia! Lent a földön a zöldelő élet egyszerre megszakad. Itt-ott nagy kiterjedésű feketeség ékelődik a zöld színbe, – a Ju 52 vezetője lejjebb kormányozza a gépmadarat és lefelé mutat:

– Tauroggen...

– Igén! Tauroggen! Fekete folt és a többi mind, valamennyi utbaeső város és kis falu a Memeltől kezdve a Peipusz-tóig: fekete kiégett foltok a zöldelő vetések között. Iszonyu a kép így repülő távlatból, a pusztustulásnak ez az égbekiáltó képe és az ember szorongva gondol azokra a békés polgári lakosokra, litvánokra, lettekre, esztekre, akik az oroszoknak visszavonulási útjába estek.

És ezek is előkerültek lassan. Az emberek akik élnek. Akik megmaradtak. De előbb a gépek jönnek. A halott gépek. Ott a Riga-Szentpétervár, Riga-Moszkva utkeresztveződésnél. Az élettelen géptömegek. A tankok a vörös csillaggal. A páncéljárművek, amelyek a vörös csillag birodalmának husz esztendőn keresztül egyetlen akarata voltak. Egyetlen akarat és egyetlen eszköz a világ hirdetett megváltására: a világ bolsevizálására.

Egykor egy sötét birodalom sötét céljának büszke, dübörgő reményei, ma pedig roncsok az országutak árkáiban. Holt acéltömeg, amelyből kiégett az a kis lélek is, amit a vörös csillag beléje lehelhetett valamikor.

A suhanó repülőgépről úgy hat a kilométerekre huzódó géphullatömeg, mint... nem is lehet elmondani és leírni azt, hogy hogyan is néznek ki ezek a szörnyű roncsok. Csak egy a bizonyosság: megnyugtató és biztonság ez a roncsömeg oda lent az utmenti árokban. Megnyugtató és bizonyosság arra, hogy az egységesülő Európa nemcsak szájjal, de tettekkel akarja és tudja új céljait elérni. Innentől kezdve sűrű egymásutánban váltokozva három jellemzője van a képnek: zöldelő vetés, vagy zöldelő nádas, – feketére kiégett városok – hosszú sorokra nyúló páncélos roncsok... S néhol alattunk: romvárosok fekete helyén kis pontok, tekete pontok hosszú fekete árnyakkal, a fekete talajon: emberek mozognak odalent, Dante poklát túlélt haldoklók...

Az ujság a halottakról

A hires egyetemi városkában, az észti kultura évszázados központjában napok óta csak temetnek. Kis koporsók, nagy koporsók... a legtöbb halott csak koporsó nélkül kerül az anyaföldbe. A romvárosban a nagy mocsár partján sok a halott és kevés a koporsó, – s a városka egyetlen ujságja, négy oldalnyi riadó, szivbemarkoló és könnyfakasztó szomorú emléke 1941. év nevezetes augusztus havának, – csak kis apró fekete négyszögekbe jelzett nevekkal van tele: nevekkal melyeknek viselői egykor: syntyny... születtek és ma már: haurisankanuut... hősi halált haltak anélkül, hogy hősök lehettek volna.

Most pedig azok számára, akik

valóban túlélték a poklok poklát, kezdődik az új, a felszabadul élet: temetik a halottakat. Ének hangja száll a magasba. Cseng-bong az ének szárnyalása: Oi maa, synnyn maa!... „Szent föld, szülőföld!...” s az észti himnusz dalama tölti be a fekete romváros lakóinak lelkét. Az Erős várunk minékünk az Isten dallama szárnyal, – aztán fekete rongyosruhás papi ember lép elő és mondja a beszédet.

Az ősi barok egyetemnek csak az egyik fala áll. Rajta két szóróns olvasható: „Humanitas justitiaque”. Emberiség és igazság! A romok között, amelyek egy ország multját takarják be, ez a két szó maradt felül. Emberiség és igazságosság, Vajjon megiesz-e az ereje ennek a két szónak ahhoz, hogy valóban ujjaépítse a romokban levő országot?

Az utca kövein, romokban heverő házak között négyünk léptei konganak. A német tiszt, a finn tiszt, az észti lelkipásztor és a magyar ujságírónak a léptei. A lelkipásztor beszél. Szavaiban hit, erő reménység. Füstölő romok, koporsó nélkül temetett halottak között is: hit, erő, reménység. Keletről hozott ősi erények ezek, évezredes adottságok: turáni közös maradvány a Keletről származott finn-ugor népek lelkében: „Esztországon felépül! A történelem folyamán négyszer pusztult el az ország, négyszer pusztult ki majdnem teljesen a lakosság, – mind a négyet túlélt az élniakarat... Ötödször is így lesz! Igaz segítségre van szükségünk.”

A német tiszt szüszavú, komorur, kezét fog a lelkipásztossal:

– A Birodalom új Európát akar építeni, – ebben az új Európában minden nép meg fogja találni a segítő kezét, amely támogatja a nehézségekben... (BL.)

Szalontára is kiterjesztették a hadikölcsönsegélyezési akciót

Hadady Imre dr polgármester ma ezt a felhívást tette közzé: A M. Kir. Belügyminiszter ur az 1928 évi XXXIII. tc. 14. §-ában kapott felhatalmazása értelmében az 1912 évi LXIII. tc. 17. §-a alapján kibocsájtott magyar államadóssági címletek tulajdonosai (hadikölcsönkötvény tulajdonosok) támogatására a 4600/1928 eln. K.M.M. sz. rendelettel szabályozott keretben segélyezési akciót folytat. Felhívom tehát mindazokat, akiket illet, hogy segélyben részesülhetnek azok a folyamodók, akik az 1914–18 években kibocsájtott

magyar hadikölcsönkötvény tulajdonosai, – amennyiben

1. címleteinek névértéke legalább 1000 K. 2. a visszacsatolás időpontjában a visszacsatolt területen lakott, 3. a hadikölcsönkötvényeket: a) maga jegyezte, b) maga szerezte, vagy c) örökölte.

Minden további felvilágosítást az érdekeltek a városházán az 5-ös számú szobában nyerhetnek.

A mezőgazdasági munkások fejadagjának felemelése

A polgármester egy mai értesítése közli, hogy a közellátási miniszter a vámorlásben felörölhető gabonamennyiség felemelését a következő esetben engedélyezte:

250 kg-ig terjedő fejadagot lehet engedélyezni az olyan 16 és 60 év közötti férfi munkásnak, akiről köztudomásu, hogy az év nagyobb részében nehéz testi munkát végez.

A gazdasági cselédek fejadagját korraló tekintet nélkül fel lehet emelni tényleges szükséglet mértékéig, legfeljebb azonban a konvenció erejéig.

Az időszak munkások és nem állandóan alkalmazott bent étkező cselédekre a mult gazdasági évben alkalmazott időszak munkások számának megfelelően tarthat vissza minden őstermelő gabonát. Minden időszak munkás részére a munkában tényleg eltöltendő időre havi 30 kg. lisztnek megfelelő kenyérgabonamennyiség vehető számításba.

A fentieknek megfelelő javításokat az érdekeltek gabonalapján a közellátási hivatal gabona irodája szeptember 29-étől kezdődőleg eszközli.

A MAI NAP

A HŐMÉRSÉKLET

reggel 7 órakor 10, délnél 18 fok volt

— **Megérkezett az első kórházvonat Budapestre.** Az ukránai sikágon vitézül küzdő honvédek sebesült hőseit a napokban hozta Budapestre az első sebesültszállító vonat. A magyar honvédek vonatát a Déli pályaudvar ünnepi díszben várta. A sebesültszállító vonat parancsnoka a vonatról leszállva, jelentkezett a honvédelmi miniszternél. A jelentéstétel után a Főméltóság Asszony, a honvédelmi miniszter és a kórházvonat parancsnokának kíséretében végigjárta az egész vonatot, majdnem minden sebesültet megtisztelt megszólításával. A legelső magyar asszony érdeklődése szemlato mást jólesett a sebesült honvédeknek.

— **A Dalárda figyelmébe!** Szeptember 28-án közreműködünk egy estélyen. Hogy az előadandó énekeket begyakorolhassuk, kérem a próbák pontos látogatását. Ma, szerdán este nyolckor próbálunk. Karnagy.

— **HOSSZÚ IDŐ ÓTA FEKVŐ BETEGEK** a régebevált, tisztán természetes „FERENC JÓZSEF” keserűvizet nagyon szívesen isszák és annak gyors, biztos és hasznos hatását általánosan dicsérik. Kérdezze meg orvosát!

CSEND, REND, FIGYELEM!

Gimnazista, polgárista és elemista tankönyv és írószereit minden diák legjutányosabb áron a

„MAGYAR KULTURA”

könyv- és papirkereskedésben, Mikó Irmánál szerezheti be.

Horthy Miklós-ut 19. (posta mellett.)

Vh. 43/1941. sz.

Pk. 1266/1941. sz.

Árverési hirdetés

Elárverezek Nagyszalonta Atyás pusztán 1. sz. a., folytatva Bagdi dűlőbeli új tanyán 1941. szeptember 18-án délután fél 4 órakor 1700 Pengőre becsült 170 anyajuhot esetleg becsáron alul is.

Nagyszalonta, 1941. szeptember 2-án.

VANNAY sk. bir. végrehajtó.

P. H.

— **Köszönetnyilvánítás.** Mindazoknak, kik felejthetetlen drága kisfiunk CSETE JANIKA temetésén oly nagy számban megjelentek és részvételükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Gyászoló család.

Nyomatott a kiadótulajdonos, Gaál Sándor könyvnyomdájában, Nagyszalontán Toldi-tér 15. sz. alatt. Telefon : 60.

Programot adott az új közellátásügyi miniszter

Magyarország Kormányzója a miniszterelnök előterjesztésére dr. Alastali Laky Dezső közellátásügyi tárcanélküli minisztert ettől az állásától saját kérelmére felmentette és az 1917. LI. tc. alapján magyar királyi közellátási tárcanélküli miniszterre Györfly Bengyel Sándor titkos tanácsos vezérezredes, a honvédelmi miniszter helyettesét, egyidejű szolgálaton kívüli viszonyba helyezés mellett kinevezte.

Az új közellátásügyi miniszter tegnap este rádióbeszédet intézett az ország lakosságához. Beszédében egyebek között a következőket mondta:

MAGYAR VÉREK!

A Kormányzó Ur Öföméltóságának kitüntető bizalma folytán a mai napon átvettem a közellátásügy vezetését.

Tudom, hogy nehéz feladat megoldására vállalkoztam, mégis vállaltam ezt.

A mostani nehéz időkben minden magyarnak ott van a helye és ott kell dolgoznia ahova a nemzet érdeke parancsolja.

Most kell kiharcolnunk a Dunamedencében minket megillető helyet.

Súlyos gondterhes időkben élünk. Messze idegenben hőiesen halcol a magyar honvéd karöltve győzelemretörő dicső szövetségese oldalán. Lehengerlő győzelmes előretörésükön nem vesz erőt senki és semmi.

Ellenségeink is ráeszméltek erre s most az élet más vonalán a harcolók háta mögött próbálkoznak zavart okozni, az anyagi ellátás terén elcsüggedést, elégedetlenséget szítani a lelkekben.

Ma nemcsak a tűzvonalban de mindenütt honvédelmi kötelességet kell végeznie mindenkinek, anyagi kitartásunk lehetőségéért.

Anyagfogyasztás terén nincs az a bőség mint volt a világháború előtt, de mindenképpen elég. Voltak, vannak és lesznek nehézségek. Ezt át akarom hidalni, ez a célkitűzésem.

Vegye tudomásul mindenki, van annyi élelmiszer, hogy a nemzet minden tagja pa naszkodás nélkül ellátható.

A közellátásügyi miniszter ezután hangsúlyozta, hogy a hadbavonult és harcoló ka-

tonáság nem okoz külön gondot, mert annak élelmezéséről szövetségeseink gondoskodnak, ő viszont az ellátatlanok közül elsősorban a falu, gyárak és nehéz munkát végző üzemek munkásainak, terhes anyák és gyermekek elsősorban közellátási javakhoz való juttatását tűzte céljául.

Rámutatott még a továbbiakban, hogy lehetővé kívánja tenni a közszükségleti cikkekhez való ütemes és gyors hozzájutást.

Nyomatékosan figyelmeztetett ezután mindenkit, hogy a honvédelem és a hadviselés szempontjából fontos bőrrrel, gumival és élelmiszerekkel csínján bánni hazafias becsülete és kötelessége mindenkinek. Aki ezt nem teszi ellensége a hazának!

Az üzérkedők árdragítók és sötét utak kon bujkáló rendbontó elemek legszigorúbb megtorlását és a törvény erejével való megbüntetéséről szól ezután Györfly Bengyel Sándor.

Világosan rámutatott ezután a miniszter arra a körülményre, hogy a vérzivatarokban életük kockáztatásával küzdő és előrenyomuló névtelen honvédek értünk hozott áldozatával szemben, mennyire szerényebb az, hogy a jobbanéltoktól egy kis lemondást, a fényűzés és kényelem elvetését kérjük, az ország egyetemes érdekében.

Ezután kérte a gazdasági társadalmat, hogy mint becsületes szövetségesei a felesleges készleteket minden rejtgető árulás nélkül ajánlják fel a közellátás céljaira.

Olyan közellátást akarok, szögezte le ezután a vezérezredes, amikor ácsorgás és sorbanállás nélkül mindenki hozzájut ahhoz, amire szüksége van.

A tervek megvalósításának alapfeltételéül a kölcsönös bizalmat kérte ezután az ország népétől és katonaszíve minden melegével biztosított mindenkét célkitűzésének végrehajtására és az ország érdekében tett célkitűzéséről.

Befejezésül a végső győzelem és nemzeti jövője érdekében kérte minden magyar ember áldozatos segítségét és a Magyarok Istenének támogatását.

Nagyszalonta m. város polgármesterétől.

5825/1941. szám.

Hirdetmény

Felhívom a város lakosságát, hogy kéreményseprési díjtarozásukat 8 napon belül közvetlenül Fekete Sándor kéreményseprőmester kezéhez és lakásán (Győri Jakab-utca 14.) kifizetni szívekedjenek, mert a határidő letelte után hátralékosok ellen kénytelen lesznek a végrehajtási eljárást megindítani és a hátralékokat végrehajtás útján beszédeni.

Nagyszalonta, 1941. szeptember hó 16.

POLGÁRMESTER.

Pártolja a jóminőségű divatos és tartós magyar és székely szövete-t!
Orbán Károly
Toldi-utca 6.

Megérkeztek a kórházi diakonisszák

Többször hírt adtunk már arról, hogy a kórház ápolónői tisztségének ellátására Debrecenből kiképzett diakonisszákat szerződtettek a szalontai állami kórházhoz. A velük kötött szerződést a minisztérium jóváhagyta s így a diakonisszák már meg is érkeztek. Számszerint ötven jöttek. A kórház ápolónői és műtői tisztét fogják ellátni.

Külön említésreméltó, hogy a fogadásukra az állomáson vitéz dr. Balogh János főorvos jelent meg. Kellemes ittlét kívánságát fejezte ki előttük.

Sok pénzt takarít meg!

Ha tankönyveit, írószereit és füzeteket

T. Balogh könyvesboltjában szerzi be.

Gimnáziumi és polgári iskolai használt tankönyvek vétele és eladása

Megkezdődtek az őszi tyuktolvajlások

Amit az „Az Újság” megjósolt, most bekövetkezett. Az első őszi köddel megkezdődtek a tyuktolvajlások. Az elmúlt napokban nem egy feljelentés érkezett ezzel kapcsolatban a rendőrkapitányságra s az erélyes nyomozás már meg is indult. A bűnügyi osztály most lapunk által is nyomatékosan felhív mindenkit, akinél betörés történt és meg nem jelentette a rendőrségen, saját érdekében még a mai napon tegye meg. Minden ezzel összefüggő figyelemreméltó körülményt is ajánlatos a hatóságok tudomására hozni.

AKIT KETTEN SZERETTEK

Kisregény

Irtta: HERMANN GÉZA

— 33 —

— Édes Adél, drága gyermekem! Ó az Isten hozta most!... Ő él még szegény, nagyon oda van, de most reményem fölédelt!...

Bemennek s az édes leány siet a betegágyhoz. Lelkierős most is, könnyeit is visszafojtja; hanem amikor meglátta lefogyva a daliás alkatot, halálsápadtan azt a nem is olyan régen pirosposzsgás arcot beesetten, sötét gyűrűktől övezett szemeket s hallja azt a görcsös zihálást, — lelkébe-szívébe belemarkol a fájdalom, megrogynak térdei s oda borul az ágyszélére imádkozik és sir... És mintha ez imának és könnyeknek visszahívó ereje volna, a beteg a lázalmok világából kezd öntudatra bontakozni.

Az orvos vállon érinti Adélt s int, majd susogva mondja:

— A háttérbe kérem vonulni baronesz, a beteget elő kell készítenünk ez öröndetes pillanatra, mert a váratlan öröm is könnyen öl...

A beteg eszmélethez tért. Bágyadt tekintetét téveteleg járattja a közvetlen környezetben s édes anyjára néz. Annak a golgothai anyának arca most örömet vetít, ami szokatlan a betegnek és hosszan, olyan kérdően néz szinte reá. Anyja nozzá hajol s szeretetteljesen mondja:

— Légy nyugodt és erős drága fiam, örömhirt közlök veled: haza jött Adél!... Látni vágy téged, de az orvos ur engedélyétől tette függővé az eljövését!... Ugy-e nem lesz ez megrázó hatással rád?

A beteg szemében édes öröm vibrál s ajkain boldog mosoly támad, olyan vágygal s kételkedve néz édesanyjára, mintha csak vigasztalásnak tartaná szavait. Kérdezni, beszélni szeretne, de az szigorúan tiltva van, s ő szófogadó beteg, tehát csak kérésleg néz, hogy mondjanak neki több örömhirt!

Adél a háttérből szemléli őt. Édes kis szíve hevesen dobog, elfogja a vágy, az óhaj, a részvét s nem bírva érzelmeivel, megfélekedve az orvos intelméről, a beteghez lép, átöleli, ajkán csókolja.

— Itt vagyok édes-édes Bandim, ... ne hagyj te el engem!...

A viszontlátás öröme megrázó volt, de erejében gyógyító. A szerelem csodát művelt s a hatodik héten Köhalmi Bandi kikelt földi koporsójából s a szobákban járkált. Nagyon gyöngye volt, de megélt s a szépasszony még sem tudta magával vinni a sötét bantok alá!...

XII.

— Üljetek mellém gyermekeim, ti már eleget meséltetek egymásnak a multrol s jelenről, most én leszek a jövőtök mesemondója!... Két hete vagyok itt, elvégeztem a házassági kihirdetéseket ügyeit, egy hét múlva megtartjuk az esküvőt, amelyre a feleségem s apósom is megérkeznek Amerikából...

Itteni birtokrészemről Adél javára lemondtam, úgy az ő része mint az enyémen teher, vagy egyéb adóság nincsen... Heléna tánti nem lévén kibékülve az Amerikába való átköltözködéssel, ami ily idős nőnél érthető is, őt nektek hagyom, ti haláláig gondozni fogjátok.

Aztán igen-igen becsüljétek meg és szeressétek egymást, mert az Isten is egymásnak teremtett titeket!... Bandikám a jövőben ne udvarolj s pitvarolj te szépasszonyoknak, nehogy ismét puszkaporos szerelmet kapj s halálba kergesd a tégedet végtelenül szerető feleségedet!... Az öregeiteket pedig szeressétek és becsüljétek meg, minket se feledjétek el a nagy messzeségben.

Márió báró mondta ezeket, az apák helyett, s gyermekei minden jót siettek megfogadni... Harmadik hét elteltével meg is tartották a fényes esküvőt s az a kislány, aki ezelőtt az akácós-jegényes fasornál úgy lélett, most leejtette piros fejkendőjét és lett belőle Köhalmi Bandiné!

(Vége)

Hetvenöt százalékos lesz a nagyszalontai pótdadó

Tegnap jelentettük, hogy a Szalontára kiküldött belügyminisztériumi költségvetési bizottság tegnap délben befejezte helyszíni tárgyalásait s nagyalátalánosságban jóváhagyta a város által előkészített költségvetést. A minisztériumi bizottság szalontai tárgyalásaival kapcsolatban ma még a következőket jelenthetjük:

A költségvetésben történtek törlések is; mégpedig a beruházásokkal kapcsolatos kiadásokat törölték. Tekintettel a költségvetési év előrehaladottságára a költségvetésből törölték a befektetésekre szánt összeget, így például az utburkolásra előirányzott kiadásokat. Ezekbe a munkálatokba pénzühiány miatt nem lehetett hozzáfogni s így azok elvégzését a jövő évre halasztották. Nevezetesen ezeket a kiadásokat a jövő évi költségvetésbe lehet csak fölvenni. A vágóhíddal

kapcsolatos munkálatok elvégzését is ebből az okból kifolyólag jövőre halasztották el.

A pótdadó összegére nézve a bizottság a 75 százalékos kulcsot állapította meg. Ez a pótdadókulcs 25—30 százalékkal alacsonyabb, mint sok más helyen megállapított pótdadókulcs. Tekintettel Nagyszalonta városi hivoltára a bizottság államsegélyeket is biztosított a város részére.

Most, hogy a költségvetés így véglegesen el van fogadva, a pótdadó kivetése és behajtása rövidesen kezdetét veszi.

A költségvetésnek pusztán egyetlen pontja maradt eldöntetlen. Ez a város által fizetett bérösszegek megállapításával kapcsolatos. E kérdésben a bizottság a pénzügyminisztériumhoz fordult s ott fogják kimondani a döntő szót.

Újítások a vagyon és jövedelemadó kivetésében

A kir. adóhivatal most kézbesített ki a vagyon, jövedelem és kereseti adó kivetéseket, melyekben több újítással, illetve új adónemmel találkozunk.

Az újabb adótörvények értelmében a kivetésnél adókedvezményben részesülnek a gyermekes családok. A jövedelemadónál a kedvezmény, a feleséget is beszámítva, a 3 családtagnál kezdődik és 12.000 évi pengő jövedelemig tart s a harmadik és negyedik családtag után 300—300 P-öt, az ötödik és az utániak után pedig 500—500 pengőt irtak le az adóalapból. Emellett 6000 pengő jövedelemhatárig, további 10 pengő adóelengedést kaptak a legalább 3 családtagú adózók.

A kereseti, ház és földadónál s járulékaiknál az első két gyermek után 5—5 százalékot, a harmadik és ne-

gyedik után 7—7 százalékot, az ötödik és a többiek után 10—10 százalékot engednek el az adóból azoknak az adózóknak, akik jövedelemadó kedvezményben nem részesülnek.

Mindezekkel szemben a jövedelemadónál pótlékokat vetettek ki. Ezek a pótlékok a legalább 3 tagú családokat nem érintik. A kéttagú családok 5 százalék s az egy tagú családú adózók 10 százalék pótlékot fizetnek. Ugyanezen adótörvény alapján azután a családtag nélküli özvegy, elvált s nősülési tilalom alatt álló egyházi személyek adóját 15 százalékkal pótlékolták meg, azok a 30 éven felüli családtag nélküli adózók pedig, akik eddig nem nősültek, vagy nem mentek férjhez, korra való tekintet nélkül 25 százalék pótlékot fizetnek, ezt nevezik népiesen »aggregényadónak«.

Apróhirdetések

Arany, ezüst ékszereket, törött aranyat veszek, becserélek Orendi Lajos ékszerész. Hitler Adolf-u. 5. 85—0

Ablak rolettákat Orbán Károly textilkereskedőnél, Toldi-utca 6. vásároljon. 25—0

Eladó egy kétkerekű féderes kordé. Deák Ferenc-ucca 29. 2—2

Eladó olcsón egy jó fekete hintó. Kölesér-utca 2. sz. 2—2

5 drb. hasas koca eladó, megtekinthető a Bagdi tanyán. 2—2

Eladó 500 darab nagy piros (BOHN) cserép. Értekezni lehet Bordás és Vajda uri szabóknál Toldi Miklós-tér 2. sz. 2—2

Haszonbérbe kiadó a Tamáséri dűlőben 25 hold legelő tanyával október 1-től. Értekezni lehet: Széchenyi-utca 24. Ugyanott használt butorok és különböző háztartási felszerelések eladó.k 2—4

Épület-üvegezést, képkerekezést a legújabb pesti ráma-mintából, ablak-gittelések és e szakmabavágó javításokat szakszerűen, legolcsóbb napi árban vállalok, ablaküveg kivágva és l. o. ablak-kitt kapható. Tiszteltettel: **Gauth** Sándor üveges- és képkerekező, Győri Jakab-u. 6. (volt Korona-utca)

Kiadó két utcai szoba és nyári konyha. Gróf Csáky István-tér 21. sz.

Dumas, Tolsztoj és Zóla összes művei díszkötésben (66 drb.) eladók Bocskay-u. 33. 1—2

Megvételre keresek egy darab 8, vagy 10 hetes malacot, Bertók vendéglős.

Eladó egy 10 hónapos süldő Part-ucca 37 szám.

Eladó Nagy Lajos-ucca 19 számú ház, azonnal elfoglalható. Ért. Vasvári Pál-ucca 14. Juhász Sándor.

HÁZMESTERT, gyermektelen, feltétlen megbízható házaspárt keresek október 1-re. **CSETHE** élelészti elosztó iroda. Széll Kálmán-tér 5. 1—0

Szabványos iskolai FÜZETEK

tanszerek, aktatáska, iskola- és ovoda táskák, kazetták OLCSÓ beszerzési helye

Székely könyvkereskedés

Leány és fiú gimnáziumi, valamint elemi iskolai tankönyvek **használt és új állapotban kaphatók**. Bármilyen könyvek megrendelhetők. Olcsó, pontos kiszolgálás

SPORT

Ma nagy kétkapus edzést tart az NSC

Ma délután nagy kétkapus edzést tart az NSC, amelyen minden játékosának sport és erkölcsi kötelessége, hogy pontosan megjelenjen. Szilágyl letiltása ma lejárt. Edömér megjelenését külön kéri az intézőség.

FERENCJÓZSEF
KESERÚVIZ